

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

7 de Qualitate conferentium beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

De qualitate conferentium beneficia.

CAP. 7.

- 1 Beneficia conferunt tantum clericis, non laicis.
- 2 Beneficia conferre ex privilegio quomodo laici possint, & qui. Pontificis summi electio in potestate regis Galliarum olim, eod. Ad beneficia nominat rex Gallie, eod.
- 3 Summum pontificatum & cardinalatum qui conferant.
- 4 Prelatos qui eligant.
- 5 Beneficiorum collatio iure ordinario pertinet ad episcopum dioceseos.
- 6 Capitulum sede vacante non confert beneficia collationis episcopalis, presentat tamen instituit: communis etiam collationis cum episcopo confert beneficia, & permutationes admittit. Collatio beneficiorum inter fructus episcopales, eod.
- 7 Episcopus ante confirmationem non confert beneficia episcopatus.
- 8 Archiepiscoporum, & Patriarcharum in beneficia potestas.
- 9 Summus pontifex quae beneficia iure proprio confert.
- 10 In beneficiorum collatione concurrunt summus pontifex cum ordinarius, & qui potior tempore, potior iure.
- 11 Legatus a latere summi pontif. in beneficiorum collatione concurrunt cum ordinarius non alii legati missi, aut nati. Legati apostolici privilegia remissive, eod.
- 12 Beneficiorum tituli iuris possit, & in arbitrio summi pontificis sunt.
- 13 Graduatus in sinuans quando praevenerit sum. pontif. in collatione beneficiorum. Patroni presentatio praevenerit collationem Pape, eod.
- 14 In praevencionibus ordinarii, & summi pontificis observanda.
- 15 Beneficia confert & vicarius loco episcopi.
- 16 Vicarius episcopi quando confert beneficia praesente episcopo.
- 17 Collatio beneficiorum ad alios quam ordinarios pertinet consuetudine, privilegio, praescriptione. Collationis beneficii capituli cum episcopo una, vel distincti modi, eod.
- 18 Collatio beneficiorum ad laicos, & mulieres interdum pertinet.
- 19 Collationum ius & fructus beneficiorum quomodo ad regem Galliarum pertineat.
- 20 Parochiales ecclesie non veniunt in ius regalia principum.
- 21 Imperatoris & regis Apuliae ius in beneficia.
- 22 Hungariae ius in beneficia, eod.
- 23 Arragoniae regis ius in beneficia ob Mauros depulsos.
- 24 Regalium ius in beneficiis causis quaedam.
- 25 Decimas laici quomodo possidere possunt.
- 26 Regum auctoritas in sacra.
- 27 Reges ethnici aliquando sacra tractarunt, & fecerunt.
- 1 In conferendis beneficiis prior regula collatorum constituenta est, clericos esse debere qui conferant: ideo hanc omnino iure communi potestatem fuisse a laicis personis secretam, tot. 63. dist. c. sacrosancta, de elect. can. si quis deinceps, 16. q. 7. c. Massana. cap. quis quis, de elect. can. imperium, 10. dist. quia ecclesiastica non possunt tractare, ca. quamvis sit graue, de decimis, cum similit. ut saepe diximus, ca. Adrianus, ca. in synodo, 63. dist. can. vota, §. 1. c. quia sancta, 2. eod. ¶ Verum tamen ex privilegio quaedam potestas illis in beneficia conceditur, quae non usurpatur ex propria auctoritate: ut in electione summi pontificis olim Galliarum imperatori permittitur ius, postea e iuratum, can. tibi, 63. dist. ca. ego Ludovic. can. constitutio, ead. dist. Habet & ex privilegio rex Galliarum ad praelaturas nominationem, de regia ad praelat. nomi. in concor. Rufens, in tract. de iure regal. Item & in aliis, si sibi illud in fundatione retinuerit, & summi pontifex approbaverit, ca. Eleutherius, 18. q. 2. c. quando, de censib. & ibi Pan. c. dilectus, in 3. c. 34. de praeb. Quandoque & alii laici ex privilegio collatio permittitur beneficiorum, ut in d. dilectus.
- 3 Itaque iure communi hodie summ. pontificatus conceditur per collegium cardinalium, c. licet, de elect. ap. Greg. c. ubi, eod. tit. in 6. cardinalatus a summo pontifice, clem. ne Romani, de elect. quamvis ex concilio Basiliensi aliis cardinalibus referretur electio, §. si de numero & qualitate cardin. in prag. sanct.
- 4 Ad praelaturas ecclesiarum, in quibus est capitulum, iure ordinario legit capitulum, c. 1. & ca. cum terra, c. ne pro defectu, de ele. §. 1. eod. in prag. sanct. ca. congregatio, 16. q. 7. ca. Abbas, ca. Abbat. 18. q. 2. ca. nobis, de iur. patr. seu congregatio, vel colleg. & singuli ex il-

lis vocem habent electionis, ut in capitulo, si sint in subdiaconatus ordine: non aliter, clem. 2. de elec. & qualitate confirmatio electionem sequitur, sed de his postea.

¶ In aliis beneficiis, collatio iure ordinatio pertinet ad episcopum eius dioceseos sub qua sint, c. eam te, de rescript. ca. conquirente, de offic. ord. c. cum venissent, de instit. c. 1. de capel. mona. c. cu ex iniuncto, de heret. quia omnes basilicae eius curae in sua diocesi commissa, can. nullus, & can. omnes basilicae 16. q. genda, 10. q. 1. c. omnes basilicae, de consec. dist. 1. c. 2. de instit. Hacque etiam in parte sollicitudinis dati coadiutores episcopi summo pontifici, ut partitis oneribus mandata caelestia facilius executione demandentur, ca. mandata, de praesumpt. vocati namque in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis, c. ad honorem, de aucto. & usu pallii, apud Gregor.

¶ Proinde si sede vacante, capitulum non potest beneficia conferre, quamvis praesentatos instituire possit, c. 2. ne sed. vacan. apud Greg. c. 1. eod. tit. in 6. can. presbyteri, 24. dist. ca. 1. de instit. quod collatio proprie ad ius episcopale pertinet, & inter fructus episcopales successoribus episcopis referenda sit, gl. in c. cum olim, de mai. & obed. Nisi interim summus pontifex contulerit, vel nisi ad episcopum & capitulum collatio communiter pertinet: nam vacante sede, tunc solum capitulum confert, d. c. vni. ne sed. vac. in 6. non aliter sed tantum vacanti beneficio & economum potest constituit, c. cum vos, de offi. ord. sicut & ex causa permutationis beneficia concedere, si credamus Panormitano, in cap. cum olim, de mai. & obed. in sex. dubitatione.

¶ Itaque constat episcopum, qui suo iure confert, esse ordinarium collatorem beneficiorum, d. c. cum vos, de offi. ordi. & extra. Ioan. 22. exsecrabilis, si modo is episcopus confirmatus sit: nam electus solum ante confirmationem conferre non potest beneficia, et si alia ei quaedam, ut in episcopo diximus, permittantur episcopalia, c. nostri, ca. transmissam, c. qualiter, de elect. apud Gregor. c. avaritia, eod. tit. in 6.

¶ Ceterum dum de episcoporum potestate circa beneficia agitur, non valde difficile est observare haec eadem locum habere in archiepiscopis & patriarchis, & summo pontifice: singuli enim habere dicuntur episcopatum, in quo tamen alii aliis maiorem dignitatem & potestatem in quibusdam natu sunt, ut apparebit ex serie dicendorum.

¶ Summusque pontifex etiam confert beneficia iure proprio solus, ut de noluta, c. licet, de suppl. negl. prala. item si ei subiecta tantum sint, c. si de renun. vel transferendi sint episcopi, c. 1. de translat. episc. ap. Greg. ¶ Concurrunt autem cum episcopi cuiusque potestate summus pontifex in conferendo, ideo iuri praevencionis est locus inter prouisos de vno & eodem beneficio a summo pontifice & ab ordinario, ut potior tempore, sit potior iure, c. si a sede, & c. dudum, de praeb. in 6. Est enim pastor generalis vniuersi gregis catholici & Christiani sum. pontifex, alii in partem tantum sollicitudinis vocati, ut d. cum est, c. ad honorem, de aucto. & usu pallii.

¶ Quare & legatus a latere summi pontificis, qui cardinalis est, potest quoque in provincia sibi commissa per concursum conferre beneficia, c. 1. de offi. lega. in 6. c. dilectus, eod. ap. Gregor. Quod aliis tamen legatis missis, vel natis ratione adeptae ecclesiae non licet: nisi specialiter concedatur, in d. c. 1. de offi. leg. in 6. Quae quaestio nem latius videbis explicatam apud Ioannem de Selua, tract. de benefic. 2. par. quaest. 3. per sexaginta duo contraria, ubi fufe de potestate legati apostolici, & eius privilegii.

¶ Summus pontifex in causis beneficialibus habet plenissimam potestatem, h. 2. de praeb. in 6. clem. 1. vi. lit. pend. c. proposuit, de concess. praeb. episcopi semiplenam, secundum interpretes, gloss. in can. consequens, vi. dist. Barbat. in c. quod translationem, num. 9. 2. cum seq. de offi. lega. & Papa concessit collationem beneficiorum episcopis. Estque per consequens reuocandi ei potestas, ut & legem ex arbitrio reuocat, c. 1. de consuet. Quia & tituli beneficiorum sunt de iure positio, c. 1. 2. 2. dist. Pan. in c. constitutus, de relig. domib. Ita iure ordinarios priori concessione praevenerit, c. dudum, §. noscitur, de praeb. in 6. c. pen. de rescript. in 6. & mandatis. Non secus quam cum plures eiusdem negotii possint esse iudices, alius alium praevenerit & alii praefert potest, h. si quis posteaquam de iudic. in P. c. pen. de for. comper. Sicut & Papa etiam potest praevenerit per ordinatum in collatione. ¶ Et in Gallia quoque, quando ante mandatum summi pontificis de prouidendo, graduatus conditionis requisitae interpellavit episcopum vel capitulum vel alium collatorem, sibi confertur beneficium, in consuet. regis titu. de graduez. art. 14. Rebuffan. sub. de mand. ap. stol. in §. declarantes, in ver. iure praevencionis,

tunc Papa, vt preuentus, non potest preuenire eum in eo. Id ipsum quoque verum est, si ante collationem Papæ presentauerit patronus, quamquam presentatus post prouisionem alterius a Papa factam institutus fuerit, *Rebuff. in d. §. declarantes. ¶* Ceterum ¶ in prauentionibus summi pontificis, & praelatione impetrantium, obseruandum est, vt impetrantes sint qualitates requisitæ in beneficiis collatis, vel sint dispensati legitime ab eo, qui potestatem habet. Item nulla collatio pontificis summi non prauenit ordinarium, vt si contra priuilegia & conuentiones Galliarum, & summi pontificis fiat, *Idem in tit. de referuat. & in §. declarantes, de manda. apostol. ad ver. iure prauentionis. Nec præstat impedimentum, quod de iure non sortitur effectum, regu. iur. in 6. non præstat. Et quod nullum est, effectum nõ producitur, l. quoniam, qui sarsid. cog. in P. Sic uti etiam si praueniat summus pontifex conferendo contra regulam cancellariæ 18. de verisimili notitia, vel si ex dolo impetratis prauentio fiat: puta, quia vt praueniret & deciperet ordinarium, celauit mortuum vltimum possessorem, donec impetraret, *Boer. de c. 27. incipit, in dicto processu, ordin. reg. publi. an. 1539. arti. 5. 6. facti c. 1. de sepult. apud Gregor. Vel quando fieret fraus regulæ cancellariæ de publicandis resignationibus. Nec confert iure prauentionis summus pontifex, quæ iure regali ad regem pertinent, c. generali. de elect. 6. Rufus, tract. de iure regali.**

¶ **15** ¶ *¶* Loco ¶ episcopi vicarius eius potest conferre beneficia, si episcopus illi specialiter concedat & mandet, non aliter, *cap. fin. de offic. vicar. in 6.*

¶ **16** ¶ *¶* Nec ¶ tamen ideo minus potestas penes ipsum episcopum remanet conferendi, etiam si sit & penes vicarium illius: quare & poterit conferre, *Ioannes Andreas, in cap. si capitulo, in glossa ad verb. exsequatur, de concess. preb. in 6. glo. in capi. dudum, & c. quamuis, 2. eod. tit. in 6. Derogant namque re ipsa episcopus conferendo mandato, & generi per speciem derogatur, l. generi, de regulis iur. l. sanctio legum, de pen. in P. Atque vicarii officio suo non funguntur, nisi ablente episcopo, vel cum is non potest, vel non vult officium præfens exercere, c. cum nullus, §. episcopo, de tempor. ordinat. in 6. facti lex iudicium soluitur, de iudic. in P. vide plura de potestate vicarii circa beneficia, apud Ioannem de Selua, in tractatu de beneficio. quest. 22.*

¶ **17** ¶ *¶* Præter ¶ ordinarium episcopum seu eius vicarium, conferunt & alii, vel ratione consuetudinis probatæ, vel in vim priuilegii vel præscriptionis. Quæ circa consuetudine vel statuto seu vsu, præbendarum collatio ad alios pertinere potest quam ad episcopos, c. fin. de preben. in 6. c. ex sequentibus de instit. apud Gregorium, c. si capitulo, de concess. preben. in 6. Et aliquando capitulum beneficia confert capitulariter, & vt dicunt, in communi: interdum singulares eius capituli canonici, vel iure capituli, vel iure proprio canonice, vel ratione dignitatis, vel personatus, vel officii, vel de consuetudine, vel statuto ecclesie, vel ratione præbendarum, *cap. fin. de prebendis, in 6. ca. cum in illis, eod. Ea ratione interdum episcopus confert vna & cõiunctim cum capitulo, interdum de consilio & assensu capituli: vt & capitulum secundum statuta, interdum disiunctim sine episcopo, & alias cum consilio episcopi, vt toto c. 1. me sede vacan. in 6. c. cum ecclesia, de elect.*

¶ **18** ¶ *¶* Conferunt ¶ ex priuilegio laici, vt in c. dilectus, in 3. de preben. apud Gregor. c. cum inter, de consuetu. can. Adrianus, in 2. 63. dist. hocque late persequitur Ioan. de Sel. in tract. de benef. par. 2. quest. 23. in vtramque par. imo aliquando & mulier, vt comitissa Flandriæ, vt in ca. dilecto, de test. nisi caput, quod de ea meminit intelligamus, donationem præbendarum, esse præsentationem, vt alibi etiam donatio pro præsentatione accipitur, c. fin. de concess. preben. Refert & Rota, ad abbatissas collationes quoque pertinere, *Rota, de c. 190. in antiquis. sunt & alia. quæ priuilegio conferunt, c. dilectus, de preben. c. is cui, eod. in 6. Zabarella, consil. 136. Et interdum episcopatus Summus pontifex æconomum, & visitatorem ecclesiarum vacantibus constituit, qui præbendas eius & beneficia conferunt, vt in cano. obitum, 61. dist. & ibi glo. penult. & in cano. non liceat, 12. quest. 1. Literis quoque summi pontificis aliquando committitur receptio canonici & collatio aliis, quam episcopis, vt in cap. 4. de rescript. in 6. cap. is cui, conceditur, de preben. in 6.*

¶ **19** ¶ *¶* Rex ¶ Galliarum in certis ecclesiis vacantibus, quæ iuris regalitæ sunt, pendente vacatione beneficia vacantia, quæ ad eius ecclesie collationem pertinent, confert, & fructus alibi percipit, *Archid. in cano. imperium. 10. dist. Specul. in tit. ne sed. vac. vltim. colum. ibi, item etiam reges. Rufus, in tract. regalia in 1. par. præfatio, plura de orig. reg. Corfe, in tract. de potestate regali. quest. 51. donec pontifices pro-*

moti, sacramentum fidelitatis ab illo acceperint. Quod priuilegium agitarum fuit sub Nicolao 3. sum. pontif. in curia Roman. 16. annis Andreas, in c. 2. post Ioan. Monac. ibi. num. 3. de prebend. in 6. Et confirmatum in Gallia, vt constat constitutione regia Philippi Pulcri anno 1334. mensis Octobris. Quamobrem in vacatione harum ecclesiarum regalium, manus ei iniicit, ponitque sub tutela sua, *vide Boer. de c. 22. num. 9. & æconomum constituit, qui fructus sede vacante colligat, & recipiat eo modo, quo viuens præpositus faceret. De hoc iure sic meminit concilium Basiliense, §. item quod dicta, de annat. in pragma. sanctio, dum de taxatione quintæ partis valoris agit beneficiorum, exceptis beneficiis, quorum ius patronatus, presentatio, collatio, institutio, vel prouisio ad regem iure regaliæ vel alias pertinet. Et ad hoc ius plura capita pontificum referenda sunt, cap. cum inter vos, de consuetud. c. dilectus, 3. de prebend. cano. Adrianus, cano. ego Ludouicus, 63. dist. in 6. Habet & ius hoc rex Angliæ in quibusdam ecclesiis cathedralibus sui regni, vt in cap. ex diligenti, de iur. patron. vt præbendas earum conferat, & alia beneficia sede vacante, (exceptis ¶ parochialibus ecclesiis, quæ non cadunt in regalia:) illo etiam tempore percipiat temporalia, & fructus, glo. antiq. in §. item quod dicta, in ver. regalia, de anna. in pragma. sanctio. & collationes beneficiorum ad eum pertinent, quæ in fructu sunt, glo. in c. cum olim, de maio. & obed. vt & presentationes, electiones, & similia, *Prob. in tracta. penfo. 4. 28. part. prima.**

¶ *¶* Imperator ¶ quoque priuilegium habet, quo ei permittitur in qualibet ecclesia Alemanie iubere recipi vnum, appellanturque collationes illæ hodie, *primaria preces*, teste Speculatore, *tit. de preb. §. restat, verfi. item nota. Boer. in de c. 32. num. 8. Et rex Apulie, cui vult, dat beneficia, glo. in summa 17. q. 7. & Hungariæ quoque, Baldus, in l. præscripta, 2. colum. de præc. imper. offer. Verum plus est regalia in Gallia, quam priuilegium illud Imperatoris, cum & custodiam & fructus ecclesiarum recipiat ex permissione concilii generalis: dummodo de nouo in ecclesiis præter antiquam consuetudinem nihil vsurpet, quo casu vetantur regalia, c. generali, 63. de elect. in 6. Non enim in omnibus ecclesiis ius regaliorum regi competit, sed in aliquibus.*

¶ *¶* Virbanus ¶ 2. sum. pontifex Petro regi Aragoniæ, quod Maros expugnasset & depulisset, decimas, primitialesque, & omnia concessit beneficia iurisdictionis omnium ecclesiarum & ciuitatum, a quibus fidei hostes eiecerat, vt ipse & sui successores, in perpetuum quibus vellent conferre possent, exceptis episcopatibus, *Francis. Tarali. de regib. Hisp. in Alfonso 6.*

¶ *¶* Cur ¶ autem potius in aliquibus, quam in omnibus ecclesiis permittitur ius fidei regaliorum, rationem habere potest: vel a fundationis causa, c. generali, §. qui vero, de elect. in 6. in qua qui fundat, vel donat, potest hoc sibi reseruare, vt adueniente vacatione fructus suos faciat, cano. Eleutherius, 18. q. 2. c. præterea, in 2. & c. nobis, de iur. patro. Itaque in ecclesiis, & monasteriis, quæ fundationis regie sunt, legitima hoc pacto erit regalia. Vel quia feudi regii sunt ecclesie, & ideo mortuo præposito ad regem feudum redit, & beneficia quæ ex eo feudo erecta sunt, faciunt can. in sacris, 16. q. 1. Folinus, in ca. cum venerabilis, 12. col. de except. Cardinal. consil. 122. incip. quidam habens feudum. Ita fructibus ad regem deuolutis collatio beneficiorum ad regem pertinet, c. ex diligenti, de iur. patro. Item etiam ratione vsus vel antiquæ consuetudinis, d. c. generali, §. qui vero, de elect. in 6. cuius initium non exstat memoria: nam & illa præscriptio immemorabilis laicis potest concedere ecclesiastica alioquin prohibita.

¶ *¶* Vt ¶ in decimis patet exemplum, quas possidere nequeunt, c. prohibemus, de decim. & tamen immemorabili præscriptione recte habent, c. cum apostolica, de his que sunt a prelat. sine consen. cap. ¶ Possert hic regum adferri auctoritas & eorum consecratio, quæ participes illos factorum quodammodo facere videtur, c. 1. de sac. vni. Sicut & apud Iudæos regibus circa ecclesiarum ministris concessa potestas sede pontificia vacante, aut quando reformabant templorum aedes vel ministeria, vt annotare licet in Dauid, 1. Paralip. c. 24. Salomone, 3. Reg. c. 1. Iuda Machabæo, 1. Machab. c. 8. vide c. clerici, circa medium dist. 21. Verum hæc non sufficit auctoritas, alioquin communis esset omnibus aliarum gentium rebus, quibus tamen id non conceditur. Et proinde rectius dixerim cum fundatione, feudo, consuetudine, auctoritate & priuilegium concurrere, quod principibus Gallicis Christianis, vt pote in sedem & fidem apostolicam deuotissimis & officiosis, concessum est, can. ego Ludouicus, §. idemque, & can. Adrianus, 63. dist. melius in can. hinc est, in verbo sine regali prouisione, 16. q. 11. can. in j. no. d.

26 Synodo ead. q. 1. Nec in facias eundem, Christianis regibus hoc ius concedi potuisse, sicuti & ethnicis regibus Romanis concessum interdu sacra publica facere, ut existit regio nomine, rex facilius constitutus est, cuius sacerdotium postea pontifici subiectum erat: ne noua libertati, additus nominis honos officeret, Pompon. Leuis de sacer. in honorem regis, hunc sacris presertim tradidit Dion. Halicarn. in 5. Regis, inquit, Dio. Halicarn. lib. 2. an. 19. Roman. hac eximia munera fuerunt, primum, ut sacra curaret, atq; sacrificia, per eumq; gereretur quicquid ad placandos Deos pertinet. Deinde, ut morum patiorum & legum haberet custodiam, & iuris, siue naturalis, siue quod scripta & pacta continet, & c. Et de Imperatore Dio Cassius, semper, inquit, Imperator summum pontificatum gerit, & inauguratur omnibus sacerdotibus, idque fit, ut omnes religiones & sacrificia in sua habeat manu, Dio Cassius, lib. 53. histo. Idipsum apud Aegyptios obtinuisse Plato testatur, in lib. ciuilit. vel de regno, & apud alias quasdam nationes Aristoteles, lib. 3. Polit. c. 10. Imo senatus Roman. aliquando in honorem Iulii Caesaris constituit, ut si illi filius naceretur, is summus pontifex esset, Dio Cassius, lib. 44. histor. Caius Caligula Imper. Germanici & Agrippinae filius, matrem suam Augustam & Augusti sacerdotem fecit, omnisque Vestalium honores tribuit, eosdem sortibus quoque suis dedit, Idem lib. 59.

De iuribus Regaliorum. Cap. 8.

- 1 Regalia durant usque ad adoptionem possessionis corporalem.
- 2 Regaliorum sunt commenda.
- 3 Regalis collatio publicanda.
- 4 Regalis a mortuo colligante ab ordinario prouiso, in locum litigantis subrogatur.
- 5 Regalis sine aliqua exceptione tenetur capitulum admittere.
- 6 Regalis collatio non vitiat omnia qualitate eius.
- 7 Regalia beneficia non confert per praenotionem summus pontifex.
- 8 Regalia qua sunt beneficia.
- 9 Regalia ecclesiarum remitti possunt.
10. 11. 12. 13. In regalia que vacationes incidant.
- 14 Regaliorum iura rex confert etiam infanti.
- 15 Rehabilitatio ad beneficium incomparabile non conceditur in praenotium iuris regaliorum.
- 16 Regaliorum controuersia ad curias tantum supremas pertinet.
- 17 Rex confert in regalis prebendis unius & suppressas Regaliorum prouisionem iudicata eod.
- 18 Regaliorum iura, in quibus ecclesiis regi non competant.
- 19 Collationis plenitudo in quibusdam ecclesiis regni.
- 20 Regaliorum iura non habet locum in ecclesiis, quae iura habent a numerum.
- 21 Regaliorum iure qua conferantur beneficia a rege.

Proter priuilegia regia, quae regalia dicuntur, plura sunt, quae colligit Rufus proprio tractatu. Primum, ut si sedes beneficii non sit repleta tam de iure quam de facto, aperiat iura regaliorum iuri, in constitut. reg. Phil. Pulcri, & ita iudicatum refert Rufus, in 1. priuilegio regali, unde si collatio alicui facta sit ab ordinario canonice, necis apprehenderit possessionem corporaliter, vacat beneficium iure regaliorum. Aliud, ut beneficium possessum in commenda quocumque tempore quis obtinuerit semper cadat in regalia, Rufus, in 3. priuilegio regali. Tertium, quod si quis habuerit collationem a rege in vim appetitae, dicunt regaliorum, & illa non publicauerit, sed suppresserit, secundum imperatorem praefertur primo impetranti, potissimum quando est in notabili negligentia per lapsam triennii, Idem Ruf. explicat in 4. priu. regali. Quartum si litigant regalista, & ab ordinario prouiso, qui pendente lite cesserit, vel mortuus fuerit, regalista consequitur voces, ut dicunt, sedem iura, & emolumenta beneficii, perinde ac si nullalis mora fuisset: quamuis alius superueniat, none, qui ius & litem defuncti prosequatur, Idem in 5. priuilegio. Quintum, si capitulum non potest reuocare regalistam, quin teneatur eum recipere, etiam si constaret ei de iniustitia & defectu tituli, Idem in 6. priuilegio. 6. In impetratione a principe facta beneficium regaliorum, non vitiat gratiam omnia qualitas, quae expressa remorari posset principem 7 a collatione, Idem in 7. priuilegio. 7. Quod si a beneficia Papae iure praenotionis non confert, sed solus rex, Idem in 9. priuilegio. Octauum, teadant in regalia non tantum beneficia vel prebendae quae in erectione ecclesiae fuerunt fundata, sed ea quae postea instituta, 9 Idem in 8. priuilegio. 9. Regalia possunt a rege ecclesiis remitti, Idem

in 11. priuilegio. Non tamen in alios, quam reges transmitti possunt, quia hoc ius est annexum diademati seu coronae, Idem priuilegio 16. vide & priuilegium 27. Decimum, quod rex a pertis regalis non solum prouidet prebendis & dignitatibus ecclesiae cathedralis, per mortem naturalem vel renouationem, sed etiam si quis irregularitatem contraxerit immiscendo se saeculis & enormibus, vel habitu mutato miles secularis factus fuerit, vel homicidium fecerit, aut periculum incurrerit, statim, non expectata sententia priuationis, Rufus in priuilegio 12. explicat. 11. Ut si episcopus vel archiepiscopus promoueat ad cardinalatum statim in regalia cadat sedes, Rufus explicat priuilegio, 13. & 14. 12. Vacante ecclesia iure regaliorum, si is qui beneficium habet ad eius collationem pertinet, fuerit excommunicatus a praenotioe seu officiali pro debito ciuili, & denunciatus talis fuerit publice, potest rex iure hoc conferre illud, Idem priuilegio. 13. Per accedentem secundae prebendae vacat primum collatum iure regaliorum, & ad regem reuertitur, Idem priuilegio. 21. Beneficia quae vacauerunt ante aperturam regaliorum, si ius qui beneficium quoque tempore vacent, iure regaliorum conferri possunt, Idem priuilegio. 22. Beneficium vacans vel de iure vel de facto, non obstante quod possessor possederit per triennium vel 20. annos pacifice, conferri a rege potest pendente iure regaliorum, Idem priuilegio. 23. 14. annis natis tantum prebendae metropolitae ecclesiarum conferantur, tamen iure regaliorum vacante ecclesia, a rege septenni possunt conferri, Idem priuilegio. 24. Dum ius regaliorum regi aduenit & beneficium per incompatibilitatem vacet, non potest Roma. pontifex per dispensationem suam, rehabilitare personam in praedictum regaliorum, Idem priuilegio. 25. Cognitio & determinatio collationum beneficiorum in regaliis vacaturum ad curias supremas solas, siue de possessioe, siue de petitorio agatur, pertinet, Rufus in 26. priuilegio. Hoc iure competente, potest rex conferre prebendas vnitas & suppressas, Idem priuilegio. 28. Regalista non tenetur in impetratione mentionem facere de beneficiis alias iure regalis obtentis, Idem priuilegio. 29. Rex aduenientibus regaliis facit fructus suos pendentes, siue vna, siue grana fiat, aut redditus annui quocumque nomine censentur: & est in electione regis, sequi locationem a praemortuo episcopo factam, & stare colonis, & percipere fructus, vel ab ea abire, Sicut est receptum in dominio feudi respectu vasalli sui, deficiente homine seu vasallo, Idem priuilegio. 30. Constitutiones apostolicae, vel statuta & consuetudines ecclesiarum non impediunt aut vincunt regem, quin possit uti & frui pro voluntate iure suo regaliorum, Idem priuilegio. 31. Si resignatio facta fuit in fauorem certae personae & non alias, a pertis regalis potest rex conferre alteri, quam illi, in cuius fauorem euoratio facta est, & tenet collatio regis, Idem priuilegio. 32. Collatio regis potest fieri sub conditione, si nostris temporibus vacauerit beneficium, quando ignoratur quo tempore vacatio occurrit: licet ex dispositione iuris communis, actus legitimi similes non recipiant diem vel conditionem, Idem priuilegio. 33. In translatione episcoporum vel archiepiscoporum, non censentur aperta regalia, nisi a die praefiti consensus illius, qui vult transferri, & postquam absolutus fuerit a priori vinculo episcopatus, Rufus in 34. In translatione & locum habere priuilegio. 41. docetur. Per feloniam per episcopum, aut archiepiscopum committam, & per manifestam rebellionem in principem, non dicitur sedes vacare iure regaliorum, ut rex possit interim iure regaliorum beneficia vacata conferre, Rufus in 35. Regalia semel aperta, semper durant, neque obitu regis superueniente expirant, donec praelatus iuramentum fidelitatis actu ipso praestiterit, Rufus in 36. & personaliter, non per procuratorem, Rufus in 43. Rex recipit iuramentum fidelitatis per suos legatos in curia Romana existentes, a praelatis in ea curia protutis, Idem priuilegio. 37. Nec tamen si dilationem concedat praelato ad praestandum sacramentum, ideo impeditur regaliorum ius ante praestationem in conferendis, Rufus in 38. Ad eum modum hoc iure confert rex beneficia vacantia in regali sede vacante, quo confert episcopus viuens, exceptis ecclesiis parochialibus, Idem priuilegio. 39. nisi illae essent annexae prebendis, quas confert, Idem priuilegio. 40. Non potest impetrari beneficium in regaliis, nisi a 30. annis, Idem priuilegio. 41. Aperto iure regaliorum, beneficium eius collationis non potest per resignacionem causa permutationis conferri a summo pontifice, sed vacat in regaliis: nisi resignatio ea fiat coram rege, aliter semper vacabit, donec rex prouiderit, Idem priuilegio. 44. In regaliis si rex conferat vna die beneficium vacans iure hoc,